RECEIVED

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 281. Джерзі Ситі, Н. Дж., пятниця, 5-го грудня 1941. No. 281. Jersey City, N. J., Friday, December 5, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ГОЛ СУМНІВАЄТЬСЯ ЩОДО ПОРОЗУМІННЯ З ЯПОНІЄЮ

ВАШИНГТОН. — Стверджуючи глибокі ріжниці, що існують між Злученими Державами й Японією, Кордел Гол, секретар стейту, заявив, що існує дуже мала надія, щоб між обидвома державами прийшло до якогось тривалішого порозуміння. Хоч рішення Америки наступить аж тоді, коли японський уряд дасть відповідь на запит президента Рузвелта в справі скупчення японських військ в Індо-Китаю, проте секретар стейту вже тепер передбачує негативний вислід заходів американського уряду вдержати мир на Тихому океані. Навязуючи до слів Гола та беручи під увагу бундючні останні заяви японського уряду, невтральні дипломатичні обсерватори добачують у тому „війну нервів" між Америкою й Японією, яка остаточно може скінчитися таки дійсною війною. Гол схарактеризував японську політику як таку, що основана на силі й цілком подібну до тої, що веде в Европі Гітлер.

ПАЛАТА ПОСЛІВ УХВАЛЮЄ ПРОТИ-СТРАЙКОВІ ЗАКОНИ

ВАШИНГТОН. — Палата послів ухвалила 252 голосами проти 136 нові закони звернені проти страйків. Є це найгострійші міри проти робітничого руху, які коли небудь були предложені до голосовання в Конгресі. Перед ухвалою закону принято дві поправки, а саме заборону пікетувати в страйкуючій зоні, та заборону держати юніям яких небудь урядовців, які мають за собою кримінальний рекорд, або є членами комуністичної партії чи націстичного „бунду". Законопроект іде тепер до сенату, а як він там перейде, піде до підпису президента.

КНУДСЕН ПРОТИ „ГЛУПОТИ"-СТРАЙКІВ

НЮ ЙОРК. — Вилїєм С. Кнудсен, один з директорів ОПМ, говорячи на зібранні членів краєвої асоціяції продуцентів в готелі Валдорф-Асторія, заявив, що вже найвищий час, щоб Конгрес заборонив страйки у фабриках, що працюють для [illegible] "пота" зо сторони робітничих юній уряджувати страйки, коли ціла країна знаходиться в небезпеці та є поставлена у виїмковий стан.

НАКС КАЖЕ, ЩО АМЕРИКАНСЬКА ФЛЬОТА НИЩИТЬ НІМЕЦЬКІ СУБМАРИНИ

ВАШИНГТОН. — Секретар маринарки полк. Накс заявив на пресовій конференції, що американська фльота знайшла способи, як собі давати раду з німецькими субмаринами. Не подаючи жадних детайлів, він натякнув, що від 30-31. жовтня ц. р., цебто від часу, коли затоплено нищівник „Рюбен Джеймс" не затоплено жадного американського корабля. Журналісти винесли враження, що американські й англійські кораблі затоплюють німецькі субмарини, але про це нічого не подають ні американські ані британські власти.

„АМЕРИКА ПЕРША" ПОЧИНАЄ ПОЛІТИЧНУ КАМПАНІЮ

ШІКАГО (Илл.). — Головна управа ізоляційної організації „Америка перша" розпочала політичну кампанію до конгресових виборів в 1942. р., даючи свою піддержку тим конгресменам і сенаторам, які є проти участи Америки в европейській війні. Вже назначено ряд публичних віч та маніфестацій, на яких промовлятимуть визначні ізоляціоністи. Між ними подано наступних промовців: Дж. Кюдаги, б. амбасадор до Бельгії, сенатори Най і Кларк, Чарлз А. Линдберг, конгресмени Гартлей, Шорт і Бредлей та Дж. Ф. Флин й інші.

НАЗИВАЄ АРГЕНТИНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА „ПРО-НАЦІСТОМ"

НЮ ЙОРК. — Едуардо Арайо, член аргентинського парляменту в Буенос Айрес, заявив нюйорським журналістам, що заступник президента Аргентини д-р Рамон С. Кастільо, який виконує президентські функції по уступленні президента Ортіза, є „диктатором та глибоко про-націстичним". Останньо він заборонив вступ до Аргентини 86 европейським втікачам, які втікли від німецьких переслідувань. Арайо твердив, що 90% аргентинського народу є з демократіями, а лиш 10% піддержує тоталітарні держави. Кастільо, говорив він, має більшість тільки в парляменті.

ПАНІ РУЗВЕЛТ В ОБОРОНІ ЧУЖИНЦІВ

НЮ ЙОРК. — Говорячи з рамени еміграційної ради пані Е. Рузвелтова, заявила, що чужинці, які не є горожанами Америки, а особливо японці, не повинні боятися жадних репресій на випадок приступлення Америки до війни. Ніхто їх не буде арештувати, а тим менше депортувати до їх країв, з якими евентуально Америка може знайтися у війні. Але за це вони мають заховуватися льояльно та не шкодити державі. Вона твердила, що заходами еміґрантів збудовано велику американську цивілізацію, а тепер прийшла пора, що еміґранти повинні й мусять допомагати будувати оборону Америки та захищати її перед всякими ворогами.

ФОРД Є ЗА ФЕДЕРАЦІЮ ЦІЛОГО СВІТА

ДІТРОЙТ (Міш.). — Генрі Форд заявив, що по цій війні мусить повстати всесвітня федерація народів, яка евентуально покладе кінець раз на все війнам та численним міжособицям народів. Як приклад такої світової федерації Форд поставив Америку. Він сказав, що це саме може статися з Европою, коли европейські народи перестануть бути шовіністичними й імперіялістичними.

АМЕРИКА ДАЄ ПОМІЧ ТУРЕЧЧИНІ НА ОСНОВІ „ЛІЗ-ЛЕНД" ЗАКОНУ

Стверджуючи, що „оборона Туреччини є частиною оборони Злучених Держав Америки", президент Рузвелт розкрив, що від кількох місяців Америка постійно допомагає Туреччині. Як подають, Америка висилала всякі воєнні матеріяли, виконуючи тим супроти Туреччини зобовязання Великої Британії, яка була занята війною та не могла сама їх сповнити. Американський уряд побоювався, що Туреччина, стоячи під враженням перемог Німеччини, може легко впасти жертвою Гітлера. Вашингтонські урядові кола ще далі побоюються, що американська допомога Туреччині може викликати нові хвилі німецького натиску на цю мало-азійську републику, яка досі зуміла відпекатися від німецької „протекції". Ще на весні 1939. р., коли то Італія окупувала Альбанію, Англія та Франція дали запевнення Туреччині, що на випадок війни, вони поспішать їй негайно з допомогою. Прийшли тоді німецькі перемоги в Европі, які значно вплинули на політику Туреччини та зробили її більш податною на німецькі натиски. Щойно тепер, коли німці стрічають перші поважніші невдачі на боєвих фронтах, Туреччина приймає поміч від Америки. Покищо до Туреччини висилається гармати, панцерні самоходи, всякого рода амуніцію й пр.

КАТОЛИЦЬКИЙ ЕПИСКОП ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗРАДОЮ СТАЛІНА

Архиепископ католицької дієцезії в Балтимор, Мериленд, М. Дж. Курлей, заявив, що „Йосиф Сталін є здібний кожної хвилини зрадити Америку, якщо це йому вийде на користь". Що більше, він може прийти скоро до порозуміння з Гітлером, не зважаючи на це, що вже Німеччина зробила Росії. Далі архиепископ сказав ще таке: „Ми воюємо по стороні Сталіна, найбільшого вбивника, якого коли знав світ, тому що він воює проти Гітлера. Але були часи, коли Сталін не воював з Гітлером, а радше воював в його користь". Тоді то, казав архиепископ, міліони американців, молодих і старих, захоплювалися „демократією в Росії". Письменники, журналісти, міліонерські родини, голівудські „генії" й пр. танцювали так, як їм казали приказчики Бравдера, а цей знова слухав, що казала Москва. Спершу, говорив архиепископ, оці обожателі Сталіна кричали за миром, бо цей мир був на руку Сталінові, а тепер вони кричать на ціле горло за війною, бо ця війна є в інтересі Москви. Далі, архиепископ Курлей твердив, що він не має „більшого довіря до Сталіна ніж він має до Гітлера", а закінчив тим, що „людина, яка обдурила цілі народи і яка є виною перед Богом за вбивства міліонів людей, є спосібна кожного часу обернутися проти Злучених Держав, коли їй буде це виходити на користь".

[illegible] ОФЕНЗИВА БІЛЯ РОСТОВА [illegible]

Совєтські війська далі наступають на німецькі лінії здовж шляху від Ростова до Таганрога. Таганрог вже заняли совєтські війська. Німці в поспіху далі відступають. Армія генерала Клайста цілковито розбита. Ходять поголоски, що на цей фронт Гітлер вислав шефа штабу цілої німецької армії, генерала Бравхіча, з інструкціями за всяку ціну відступ німецьких військ спинити. Совтським військам помагає сніжна погода. Внаслідок великих снігів механізовані частини цілком обезвладнені. В боях відграє найголовнішу ролю совєтська кавалерія. Біля Москви також ведуться бої, зокрема на відтинку Клин, Калінін, Можайськ.

СТАЛІН БЕРЕ ПРИЗНАННЯ ЗА ОФЕНЗИВУ БІЛЯ РОСТОВА

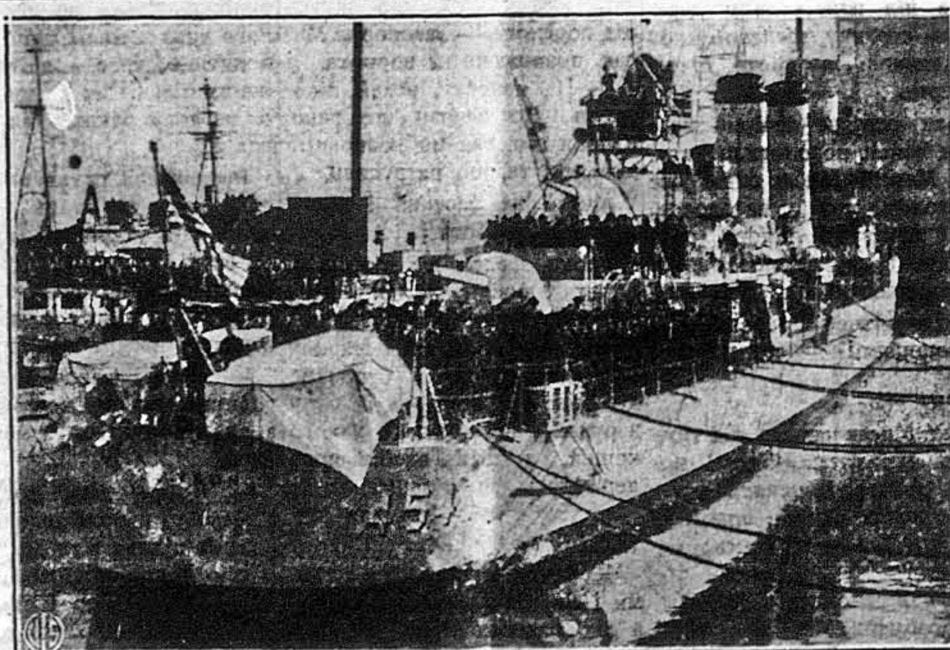
В подяці для совєтських армій, які успішно переводять офензиву проти німців біля Ростова, говориться, що ті армії виконали сумлінно ті накази, які видав головний вожд совєтських військ, Йосиф Сталін.

НІМЦІ СТВЕРДЖУЮТЬ ДЕЯКІ НЕВДАЧІ

Німецькі мілітарні кола говорять, що армія генерала Клайста на фронті біля Ростова відступила дещо взад, щоб заняти нові позиції. В тих нових позиціях ворогови буде тяжко атакувати, говорять німецькі кола, стверджуючи тим, що тепер совєтські війська є в наступі. Німецькі кола далі стверджують, що своєю офензивою біля Ростова Совети дещо відтягнули безпосередню небезпеку, яка загрожувала Кавказови. На московськім фронті, говорять далі німецькі кола, німці поробили певні успіхи, зокрема в околицях Серпухова.

ПЕРЕДИШКА НА ЛІБІЙСЬКІМ ФРОНТІ

На лібійськім фронті панує хвилева передишка, в часі якої обі сторони готовляться до чергового удару. Британські кола признають, що німці в останніх днях поробили певні успіхи, але ті успіхи, кажуть британці, є хвилевого характеру. Відступлення 20 миль взад, яке мусіли виконати британські частини під напором німецьких моторизованих частин, не означає в пустельній боротьбі багато. Це те саме, що відступлення 20 миль на морі, з боку боєвих кораблів. Британці тепер скупчують нові сили для чергового нападу. Вони далі мають певність, що лібійська кампанія скінчиться для них переможно.

ВІН ГОТОВ БИТИСЯ. — „Ціль цього корабля битися. Не забувайте про це" — говорив його офіцирам і залозі віцеадмірал американської фльоти Адольфос Андрус, коли його віддавали на службу в Бруклині, Ню Йорк. Це новий „дістроєр" Елісон, що його спустили на воду в Карні, Ню Джерзі, дня 5. липня.

ЯПОНСЬКА ВІДПОВІДЬ НА ЗАПИТ АМЕРИКИ

ТОКІО. — Хоч офіційно японський уряд ще не дав відповіди на запит президента Рузвелта — що означає нагромаджування японського війська в Індокитаю, то вже тепер одна з найповажніших японських газет написала, як та відповідь буде виглядати. Японія твердитиме, що нагромаджування її війська в Індокитаю має на увазі виключно порядок самого Індокитаю, а не якийсь плянований напад на Тайлянд. Французькі цивільні власти в Індокитаю не мужеть собі дати ради з новою хвилею безпорядків, кажуть японці. Тому треба там послати більше війська. Інші японські газети розписуються багато про присилання нових британійських боєвих кораблів до Сінгапур та передбачають, що вкоротці треба сподіватись захоплення з боку Британії і Америки Тайлянду. Присилання тих кораблів, кажуть японські кола, це започаткування нової агресії на Далекім Сході з боку Британії і Америки.

ФРАНЦУЗИ ЗАПЕВНЕНІ.

ВІШІ. — Французький уряд, який далі має формальну владу в Індокитаю, теж робив виводи в японських властей відносно мілітарних потягнень Японії в тім краю. Французькі кола вслід за тим заявляють, що Японія запевнила Францію, що не буде уживати Індокитаю за випадову браму до Тайлянду.

КАЖУТЬ, ЩО ЯПОНІЯ НАЛЯКАЛАСЬ.

СІНҐАПУР. — Британійські власти в Сінгапур є такої думки, що присилання британійської морської армади до Сінгапур відразу змінило становище Японії. Вона тепер бачить, що це не жарт і що Британія та Америка готові до війни. Японія, беручи під увагу її мілітарні резерви, менше готова до цеї війни, ніж дві названі державі. Тому [illegible] сподіватись, що Японія знов зачне говорити про [illegible]

[illegible]

ЛОНДОН. — В Англії переловили передачу [illegible] радієвих нових, в якій німецький заповідач, описуючи положення на совєтськім фронті, нарікав на москалів, що вони після всяких мілітарно-стратеґічних правил вже цілком програли війну, але вони того самі не знають, тому ставлять безпотрібно опір. Той опір, говорив заповідач, тільки непотрібно приносить воєнні жертви. Той сам радієвий коментатор далі говорив, що Совети ще нині мають 15,000 літаків, і ті літаки даються на фронті відчувати.

ПОЛЬСЬКИЙ ПРЕМІЄР В КУЙБИШЕВІ.

КУЙБИШІВ. — Польський премієр Сікорскі прибув до тимчасової столиці Советів, Куйбишева. На летунськім майдані його зустріли представники Советів і представники інших краів. Цілий майдан був обвішаний польськими державними прапорами. Сікорскі був у товаристві команданта польських військ в Советах, ген. Андерсона. Опісля Сікорскі мав двогодинну конференцію зо Сталіном. Темою їх розмов було узброєння польських вояків в Советах. Англія обіцяла, що ту зброю полякам пішле.

НІМЦІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ, ЩО ЗРУЙНУВАЛИ РОСТОВ.

БЕРЛІН. — Німецькі офіційні кола заперечили, начеб вони знищили Ростов. Хоч їхні газети самі передтим писали, що відступлення з Ростова наступило тому, щоб покарати те місто за напади на німецьких вояків з боку цивільного населення, то тепер німецькі кола говорять що інше. Вони кажуть, що Ростов знищений лиш на стільки, на скільки його знищення довершили підложені совєтські міни.

СОВЄТСЬКА ПРОПАҐАНДА СЕРЕД НІМЕЦЬКИХ СОЮЗНИКІВ.

КУЙБИШІВ. — Совєтська пропаганда поширює летючки серед німецьких союзників: румунів, мадярів, фінців, словаків, французів, італійців, еспанців, що мають свої частини на совєтськім фронті. В тих летючках вона старається підбурхати ті відділи проти німців. Представник совєтського уряду Лозовський заявив, що серед тих добровольчих чужих відділів знаходиться також відділ „карпатських українців".

ЕВАКУАЦІЯ ОСТРОВА ГАНГО.

ГЕЛЬСІНКІ. — Фінські кола говорять, що совєтська влада розпочала цілковиту евакуацію острова Ганго, який по першій фінсько-совєтській війні Фінляндія змушена була Советам відступити. Совети побудували там сильну морську базу. Тепер вони мусять це віддавати. Дехто говорить, що в той спосіб Совети хочуть осягнути замирення з Фінляндією. Інші кола говорять, що Совети мусять це робити, бо незадовго внаслідок морозу всяка водна комунікація з тим островом буде перервана і той острів мусів би піддатись.

„СИДНЕЙ" ПРОПАВ ЦІЛКОМ.

КАНБЕРА (Австралія). — Австралійські власти шляхом допитів від німецьких полонених моряків з затопленого корабля „Штаєрмарка", знайдених на морі, довідались, що „Штаєрмарк" наперед влучив в „Сидней" і ранив його смертельно. Там відразу вибух вогонь. Проте „Сидней" почав стріляти до „Штаєрмарка" і теж його смертельно поранив. „Штаєрмарк" почав поспішно тонути, а „Сидней" в огні поспішно поплив на широке море. Там він мусів разом з залогою піти на дно.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить псилати гроші лише на т. зв. foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Конгрес Перед Страйковим Законом

Конгрес розважає тепер низку проектів страйкового закону. Вже це, що проектів є ціла низка, вказує, якою важною є справа для краю. Потребу закону ще краще ілюструють страйки в оборонних промислах: вони показують, що страйк може викликати застій в продукції матеріялів, які край у даний мент признає найважнішими.

На жаль, треба сказати, неодин з тих страйків в оборонних промислах був вислідом нефортунних потягнень провідників робітничих юній. Через те й не один проект страйкуючого закону є властиво викликаний огірченням на того роду задержку в продукції оборонних матеріялів. Це треба признати небажаним явищем тому, бо цього роду огірчення не дозволяє поглянути на справу страйкового законодавства холодними очима.

Тимчасом якраз страйкове законодавство такого холодного розгляду найбільше потребує. Справа цього законодавства зачіпає до живого з одного боку підприємців, з другого боку робітників, і через те, яке воно не булоб би, воно легко може розбурхувати людські пристрасти.

Законодавство таке може наприклад станути на становищі виключно підприємців, на якому ставав уже пару разів федеральний уряд, коли він заявляв страйкуючим робітникам, що всякого робітника, котрий не вернеться до праці до певного речення, позбавиться роботи. Таке рішення видимо складає всю відповідальність за страйк на робітників і полишає їх без правної охорони перед визиском і надужиттям фабричного заряду.

[illegible] зують на факти, [illegible] котрих уряд загрозив зарядові фабрики оборонних матеріялів, що на випадок, коли страйк не буде полагоджений й праця не буде наново піднята до певного часу, уряд перебере фабрику на свій заряд.

Ці два становища так собі противні, що вони не можуть стати основою постійного законодавства. Вони можуть становити немовби два бігуни, між якими закон мусить найти „золоту" середину. Що знайти її не легко, це кожному ясно. І ледво, чи конгрес навіть успіє це вдачно зробити тепер. Замало він має на це часу, і замало має громадянство підготовання для цієї справи, що так нагло стала пекучою через воєнні потреби.

Через те й може статися дуже легко, що, не дивлячися на наглячу потребу законодавства про полагоджування страйків в оборонних промислах, конгрес удоволиться ухваленням закона, який тільки заведе законний примус не перти на випадок непорозуміння до страйку чи локавту, а зарядити наперед час „охолодження".

Американсько-Японське Напруження

Між Америкою і Японією існує велике напруження. Є великі побоювання, що війна між тими двома потугами вибухне кожної хвилини. В Вашінгтоні ведуться переговори між японськими представниками і урядом, щоб того конфлікту уникнути. Але обидві сторони тепер неуступчиві. Тому саме війна Америки з Японією висить на волосочку.

Які причини розєднують Америку з Японією?

Найголовнішими причинами є не економічні, тільки чисто політичні. Америка має в Китаю дуже малі економічні вклади. Зчисливши все разом, ті вклади не будуть виносити більше як 200 міліонів долярів. А хоч Британія має там пару біліонів долярів вкладу, то проте головним японським суперником являється не Британія, тільки Америка. Японія справді загрожує теж і Голяндській Індії, яка є для Америки головним достатцем гуми та деяких інших потрібних мінералів. Але гуму вже починають в Америці виробляти штучно. Також гуму можна виплекувати на плянтаціях в центральній Америці. Отже, колиб ріжниці були виключно економічного характеру, Америка нікол не хотілаб воювати з Японією. Бо одна битва коштувалаб більше, ніж варті всі ті вклади й економічні користи, які вона видобуває з Далекого Сходу.

Це політичні причини заставляють Америку ставити перегороди Японії в її новій агресії. Америка боїться, що колиб Японії вдалось покорити Китай і зорганізувати його під свое [illegible] Голяндську Індію, Австралію, та інші острови, то вона набере такої політичної сили, що загрозить Америці на Пацифіку. Це буде страшна потуга, з якою Америці прийшлосяб важко конкурувати економічно і мілітарно. Добившись до джерел сировин, Японія, подібно як це плянує зробити Гітлер в Европі, розбудувалаб також таку боєву фльоту, що не бояласяб американської. Своїм господарством, зорганізованим на тотальний лад, вона змоглаб засипати всі ринки при Індійським і Тихім океані своїми дешевими продуктами, випираючи з тих ринків американські продукти. Вона, далі, змушувалаб Америку цілий час зброїтись і постійно вдержувати націю на воєнній стопі. Ось з тих то причин Америка ставить перешкоди японській агресії і старається її всіма силами ослабити.

Першусього, щоб ослабити Японію, Америка помагає китайському народови в його боротьбі з Японією. Вона посилає зброю, амуніцію та інші потрібні для війни продукти китайському маршалови Чян Кай Шекови. Вона також загварантувала непорушність Тайляну, Голяндської Індії, а також британських посілостей. З черги Британія заявила, що війна Японії з Америкою автоматично поставить по стороні Америки всі британські сили на Далекім Сході. А ті сили не є малі. Крім того Америка приноровила до Японії економічні репресії і не хоче її нічого продавати.

Нині Японія тільки морально сильна. Вона має знаменито здисциплінований нарід, має знамениту армію, а теж не погану фльоту. Але вона має дуже малі засоби сирівців, зокрема сталі, щоб могла боротись на далеку мету, з сильним противником. Продукція її сталі виносить сім міліонів тон річно, в той час, як американська річна продукція досягає сто міліонів тон. А це сталь в нинішній війні рішає, як це перестеріг недавно Японію британський премієр Чорчіл. Також Японія має дуже малі засоби газоліни. А всяка воєнна машина — літак, повз, чи моторизована гармата — нічого не варта, коли не має погонової сили — газоліни. Також мало має Японія вугілля.

Всі ті недостачі змушують її [illegible] встрявати у війну з таким сильним противником як Америка, тимбільше, що по боці Америки відразу стануть Британія і Голяндська Індія. Засоби японців моглиб вичерпатись і вона мусілаб піддатись. Вона вже пятий рік веде війну з Китаєм і не може собі з ним дати ради. Правда, якби вона кинула всі свої резерви проти Китаю, вона його таки поконалаб. Але вона боїться витрачувати свої резерви, знаючи, що попри Китай вона має стільки інших ворогів.

З другого боку також Америка, в обличчі атлянтійської небезпеки, що випливає з боку Гітлера, не дуже хоче війни з Японією. Гітлер ще дуже сильний і ще далі є багато людей, які переконані, що Гітлера важко буде перемогти. Такс [illegible] недавно сказав сам бувший президент Гувер. Президент Рузвелт думає цілком інакше. Але проте він знає дуже добре, що американська нація мусітиме покласти ще багато матеріяльних, а навіть кровних жертв, щоб побити Гітлера. Війна на два фронти не дуже до вподоби Америці.

Ось ті причини змушують Японію і Америку поступати дуже обережно. Вони переговорюють, торгуються відкладають переговори. Майже кожного дня приходять чутки про замирення, або про нову загрозу вибуху війни. Та вже мабуть недалеко той день, що відносини між тими обома краями виясняться в один бік, або другий — в бік миру, або війни.

Поляки Про Теперішних Своїх Приятелів і Союзників

(З книжки „Совєтська Окупація Польщі", зладженої й виданої пів-офіціяльними польськими чинниками про нищення Західньої України).

Колиб польські провідники у Лондоні того рік могли були знати, що в грудні 1941 р. ген. Сікорскі, голова польського уряду на вигнанню, полетить на відвідини до Сталіна, а їм самим, по волі чи по неволі, прийдеться „брататись" з большевиками, то може не булиб видрукували книжку, що є свого роду реєстром большевицьких злочинів, себто того, що робили большевицькі „визволителі" Західньої України й Західньої Білорусі від вересня 1939 р. до червня 1941 р. Бо якраз перед німецько-большевицькою війною польські кола в Лондоні, згуртовані біля журналу „Фрі Юроп" (який часто висловлює погляди й опінії польського уряду ген. Сікорського), видали книгу п. з: „Совєтська окупація Польщі", яка має характер „Білої Книги", цебто такої, яку видав сам уряд.

„Мало знали про большевицькі варварства"...

Дж. Б. Мортон, відомий лондонський лейбурист та автор монографії про польського короля Яна Собеского, пише в передмові книжки про совєтську окупацію Польщі, між іншим, таке:

„Нам в Англії говорено багато про поведення німців в Польщі, але зате мало ми знали про це, як поводились там большевики". Він далі твердить, що брак новин з підсовєтської окупації в Сх. Польщі витворював враження, начебто там було все в порядку та начебто большевики були [illegible] від німців [illegible]

Війна проти всіх релігій, а особливо проти української церкви.

В книзі пишеться, що зараз по окупації частини б. польської держави большевиками, комуністи повели енергійну війну проти церкви. Всі церкви обложено страшними податками, а коли вони не могли начас сплачувати налогів, совєтський уряд конфіскував все майно, розганяв священиків та забирав церковні маєт[ки]. І ось так:

„В той спосіб знищено важний виховний центр, призначений для бідних дітей в Білостоці, знищено монастир Капуцинів у Львові та добре відому школу Єзуїтів в Хирові".

Заразом „Совєтська Безбожницька Ліга" повела свою пропаганду по цілому краю, а її голова Ярославський заявив, що **„протягом 4 місяців большевики заслали 4,000 священиків до Сибіру** (українських і польських).

У згаданій книзі знаходиться ще таке:

„Щоб знищити український національний сантимент, були роблені зусилля, щоб знищити українське православне духовенство, а дітей греко-католицьких українських священиків не допускали до жадних занять".

Комуністичних учителів насаджено по всіх школах, які вчили дітей безбожництва. Методи їх „навчання" були наскрізь примітивні й дикі: **„Голодним дітям казали молитися, щоб просили Бога за куском хліба; коли хліб не зявлявся, казали молитися до [illegible] ...ся на столі булки".**

„Спеціяльним завданням большевиків пише книга, було знищити всяку мораль. Часто до кляси, де вчилися малолітні дівчата, спроваджено старшин, які вчили їх про полове життя. Вони вчили, що непорочність це пересуди зогнилої буржуазії".

Образ Сталіна на місці образу Пречистої Діви.

Богохульство було на порядку деннім. На Львівському Університеті, читаємо далі, большевики **„знищили статую Бого-Матері, а на її місці поставили щось в роді вівтаря в честь Сталіна, на фронті якого горіла червона лямпа".**

По цілому краю, продовжує Книга, йшов систематичний грабунок на велику скалю. Нищено польські й українські церковні образи, бібліотеки, а головно підручники історії й літератури.

Грабували і вивозили до Росії.

Численні грабіжницькі банди, що часто складалися з найгірших елементів суспільности, дали свої услуги урядові та днем і нічччю бушували по мешканнях, забираючи все, що вартісного. Забрані речі відсилано цілими транспортами до Росії.

Знищивши купчу вартість польського золотого, большевики почали перепроваджувати „націоналізацію", що в практиці рівналася нечуваному в світі грабункови. „Націоналізація" торговлі відбувалася в той спосіб, що забирано цілі склепи разом з магазинами та спеціяльними вагонами вивозили те все до Росії. В самому Львові, згідно з Книгою, зрабували большевики товарів вартости 400,000,000 передвоєнних золотих ($75,000,000). Дослівно подає Книга таке:

„З 8,500 склепів, що існували у Львові, 6,500 відразу перестали існувати; 500 остало в руках давніх власників, а 1,500 перейшло в совєтські руки та функціонували щось в роді кооператив при цілій згаї совєтських урядовців".

Всі доми перейшли рівнож на власність совєтської держави. Власників викидувано з помешкань, а на їх місця хмарами зїжджалися обідрані, нуждені совєтські пролетарі. В мійській електрівні у Вильні робітники були змушені винести „резолюцію", в якій домагалися, щоб всі машини та варстати перевести в глиб Росії.

А Галичину ограблено ось так:

„Розібрано й вивезено до Росії наскрізь модерні урядження цукроварень в Ходорові й Городенці, на полудне від Львова, розібрано й вивезено [illegible] в Чорткові, Коломиї й Станиславові, забрано й вивезено до Росії ткальні варстати великих фабрик в Білостоці.

„Залізничі варстати у Львові, Станиславові й Перемишлі випорожнили зо всіх машин й приладдя; навіть урядження Аграрного Банку у Львові вивезено в глуб Росії. Все рухоме майно таке як дерево, сіно й солома з великих фільварків, збіжеві запаси, цукор, тютюн, спірт, цемент, невиправлені шкіри (кожа), полотна, залізо, вугіль, медикаменти, вовна, бандажі, йодина й ін. — все це вивозили большевики цілими вагонами до Росії".

Безробіття, нужда і дорожнеча.

Знищено рівнож багато домів по містах і селах. З приходом большевиків відразу обнизився рівень життя. Робітникам обіцювано, що їм дадуть заняття. Створено деякі варстати праці через зменшення годин праці, але грабунок країни спричинив нове безробіття й большевицькі обітниці стали лиш обітницями. Робітники заробляли 100 до 150 рублів в місяць.

В „кооперативах" продавалися товари по таких цінах: в лютні 1940 р. 1 клг. барабольі коштував у Львові 5—6 рублів, 1 клг. хліба 5 руб., масла 30—50 рублів, масло й солонина 70 рублів. В Білостоці 50 клг. жита коштувало 700 рублів, 1 клг. цукру 50—75 рублів, 1 клг. чаю 700 рублів. В Луцьку 1 клг. масла коштував 30 руб., а в Білостоці 75. Пару черевиків у Львові можна було продати за 75 рублів.

Над обідраним і ограбованим краєм зависла тяжка й смертна рука терору. Агенти НКВД почали переводити арешти на широку скалю.

(Кінець буде).

НА СЕЛІ

Повість

(7) М. ШКОЛИЧЕНКА

— Не всі так роблять, а тільки здається мені, що так добре. Сад ваш не такий уже великий, щоб ви занадто втратились, а на Спаса і одним яблучком поділяться! А межи добрими людьми звичайно ведеться так: у кого сад великий, то заможніщим продають, а убогим роздають дурно. Про це знають уже всі, що ви купили леваду, що засадили її добрим садом, а які ви самі — чи гарні, чи негарні — про це знають не всі, а з людьми, паночку, вам доведеться жити, от через те і думаю я собі, що так зробити треба. У вас ні жінки, ні діток — лишається тільки продавати садовину, і будемо продавати на той рік, хто живий буде, а цього року роздати. Визначте собі, скільки вам треба дерев, а решту на боже діло.

Мисак цілком згодився з дідом і відібравши собі одну яблуню та дві груші, решту звелів роздати убогим тай поїхав знову до Києва.

Незабаром на селі знали вже всі, що на Спаса роздана буде вся садовина з панового саду, або як звали його, з „нового „затишку". Назвище таке Мисаковому хутору пришили селяни з дідових слів, бо Омелько ніколи інакше не називав його, як затишок. І справді назвище було досить удатне, бо лоза, акація, тополя та висока гора з півночі дійсно зробили колишню леваду тихим, приємним затишком.

Наблизився Спас. Старий Омелько веселий та радісний ходив по саду, підбирав гнилички та в ряди-годи позирав на Дніпро, чи не везе паропляв пана, бо перед Спасом пан обіцяв приїхати знову.

У вечорі, проти самого Спаса, приїхав і Мисак. У діда Омелька кипів уже самовар і стояв під найгустішим деревом на столику, засланому хоч і ряднином, а проте білою скатертю.

Коли останнє вечірнє проміння сонця позолотило затишок, Максим Мисак сидів уже за столом, пив з насолодою чай і наказував дідові, щоб той купив два великі кошики і приготовив їх для садовини.

— Так можеб я зараз пішов за кошиками? — розпитався дід.

— Як хочете.

Поки Мисак чаював, дід тимчасом купив два чималі кошики, показав їх панові, а потім вистелив мягкою соломою і поставив під деревами.

Другого дня, як тільки почало благословитись на світ, дід розбудив Мисака й вкупі з ним пішли трусити груші та яблуні. Кращу садовину обидва вони відбирали і клали в кошики, а решту зносили до дідової хатини і зсипали на розстелену солому.

Коли на сході зачервоніло небо, до затишки почали сходитись люди і ждали, поки відімкнуть ворота.

— Діду, можеб ви пішли та впустили людей, що ждуть під ворітьми, — заговорив Мисак, позираючи на воорота.

— Ні, паночку, нехай підождуть. До церкви ще рано, а поки що, так ми позносимо до купи те, що натрусили.

Мисак не перечив і знову взявся до роботи.

Трохи згодом дід відімкнув ворота і впустив людей у двір, або вірніше на те порожнє місце, де мав бути двір. Народу зібралось доволі, а особливо дітвори. У кожного з їх були в руках у кого хустка, у кого кошик, а діти здебільшого держались за кінчики своїх хвартушин, або ладнали пелену.

Мисак поздоровкався з людьми і сів під хатою на ослоні, а дід, називаючи по уменні і великого і малого по черзі викликав і наділяв грушами та яблуками. Декому давав він по десятку, декому по два, три і більше. Мисак мовчки стежив за роздаванням садовини, але згодом звернувся до діда і запитав:

— Чогож ви, діду, неоднаково усіх наділяєте?

— Ні, паночку, однаково! Я виділяю тільки по сімї, бо у кого вона з трьох душ, у кого з пяти, у кого з десяти, а у інших більше як з дванадцяти, от на долю таких і більше випадає.

Роздавання садовини тяглося добрих дві години. Натомлений дід утирав на лобі піт, а проте був радісний, веселий. Коли останні люди вийшли з двору, дід підвівся на ноги, перехрестився і промовив:

— Бачте, паночку, за дві години садовини не зосталося, а ви дурбувалися, як це зробити.

— Добре, діду, добре! — Мисак був цілком задоволений і звелів дідові йти до церкви, а сам пішов ходити по своєму саду. Тепер у його роїлись думки про те, що час би вже розпочинати і будову будинку. Після купівлі землі минуло вже пять років; витрачені гроші поповнилися знову і вже цілком давали спромогу розпочинати купівлю дерева. Мисак з усіх боків розглядував те місце, де повинен стояти будинок і навіть розміряв його ступнями і від воріт і з інших боків. Плян будинку виготовлений був у його вже давно. Максим поклав собі збудувати оселю на чотири комнати, а дідову хатину повернути на пекарню, звязавши її з будинком довгими сіньми.

Коли дід Омелько повернувся з церкви, то ще застав Мисака, як той кілочками зазначував ті місця, де повинні стояти кутки будинку, де кінчатиметься ганок, почнатиметься дровник, стайня, коровник, погріб і ледівня.

— А що, паночку, час уже мабуть і горниці ставити. Годі вже вам перебувати у моїй хаті.

— Пора, діду, пора! І от я хотів би з вами порадитись, як і де краще закупити ліс, цеглу та інші потрібні речі.

(Дальше буде).

Більше як половина населення світу мешкає в Азії.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

НА РІЖНІ ТЕМИ

ЧИ СПРАВДІ МУЖИК?

Відома американська журналістка, МекКормик розписалася в „Ню Йорк Таймсі" про значіння російського мужика для оборони Росії.

Властиво в довжезній статті про мужика багато нема. Пишеться про московське місто Клін, про дім композитора Чайковського, а самому мужикові, що так славно розголошений у наголовку, присвячується не більше четвертини статті. Все таки й це цікаве, бо авторка приписує власне російському мужикові головну заслугу за оборону Росії.

Цим пані МекКормик ставить цікаве питання: чи справді заслуга за оборону належиться російському мужикові? Бо інші автори приписували цю заслугу іншим. Досі багато журналістів залюбки приписували цю оборону Сталінові та його розстрілам „пято-колюмників" в Росії. А в вівторок один радіовий коментатор приписував увесь доспіх оборони Росії „вусатому" маршалові Тимошенкові.

ПАНІ МЕККОРМИК МАЛЮЄ РОСІЙСЬКОГО МУЖИКА

Пані МекКормик розписалася про місто Клін і про дім Чайковського, бо вона хотіла властиво писати свої спомини про групу московських селян, що оглядали розвалини одного великого панського дому. Каже вона, що ці мужики мали всі лагідні й ніжні облига. Та куратор дому Чайковського остеріг її, щоб вона не робила з вигляду людей фальшивих висновків.

„Якраз ці селяни відай [illegible] магали палити цей дім. [illegible] всій Росії спокійні мужики, як отсі, з радістю вбивали своїх панів підчас революції. Нормально вони такі покірні й сумні, на яких виглядають, але вони є теж здібні до скрайної жорстокости в часи масового гніву й піднесення".

На скільки правдивий цей образ московського мужика, змальований куратором дому Чайковського в Кліну? Як звісно, деякі московські письменники малювали цього мужика тим покірним, сумним і лагідним чоловіком, за якого його взяла МекКормик. Деякі московські письменники малювали лише жорстоку натуру того мужика.

МУЖИК ЧИ МОСКАЛЬ?

Дещо далі куратор дому Чайковського зміняє тему своїх помічень:

„Ми є співчуваючий і терпеливий народ, але нас можна легко підбехтати до страшного гніву".

Зміна, як бачимо, лежить у тому, що куратор дому Чайковського досі говорив про мужиків „вони", а тепер почав говорити „ми". Це може значити одно з двох: або він і себе самого вважає мужиком, або він говорить тут уже про всю московську націю, а мужиків уважає за головних представників нації.

МУЖИК І РЕВОЛЮЦІЯ

„Без цих лагідних мужиків" — закінчив інфоратор пані МекКормик, — „революція була би спалахнула на нічім". Себто, якби мужики не проявляли масового гніву й жорстокости.

На погляд того інформатора, російська революція була властиво революція мужиків, а не міського пролетаріяту.

РЕВОЛЮЦІЯ Й ВІЙНА

Далі пані МекКормик додає вже від себе, що російський мужик, котрий так безпощадно боровся проти панів, так само завзято боровся потім проти большевиків, а нанець так само завзято бореться проти німецьких наїзників.

На думку пані МекКормик, ця боротьба все обертається довкола землі: за землю мужик бив панів, за землю він поборював большевиків, за землю він тепер бє німців.

Щодо селянської боротьби проти панів і проти большевиків, правда цих слів селянам очевидна. Та чи бачать вони так само ясно, що німець загрожує їх землі?

І якщо так, то цікаво теж знати: чи московський мужик усе був би боронив Росії перед зовсім наїзником, чи може він набрався того духа останніми часами?

СІЯЛИ ВІТЕР

Коли італійський уряд арештує тепер учасників широко розгалуженого заговору проти італійських арсеналів, фабрик пороху, комунікаційних засобів, бо навіть італійського диктатора, то можна мати поважне підозріння, що тут італійський уряд подібний до того челядника чародія, що знав, як приказувати духам почати носити воду до хати, але не знав, як приказати їм перестати.

Бож, хтож як не італійський фашистівський уряд піддержував хорватських заговірників, що вбили югославянського короля та розвалювали Югославію?

Вел, як їхав Павеліч з Італії на уряд у Хорватії, то чи це піддавало це комусь думки поїхати на уряд в Італії з Хорватії? І бук має два кінці, і залізниці ходять у два боки.

ГОСТИННІСТЬ І КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Появився в Ню Йорку новий журнал під назвою "RUSSIAN REVIEW", себто: „Російський Огляд". Його редактор, Вилйєм Гері Чемберлин, відомий колишній московський кореспондент поважного бостонського щоденника „Крисчен Сайенс Монитора", звісний українцям наприклад з його донесень про голод на Радянській Україні в 1933. році, заявляє, що він привитає гостинно в своїм журналі всяких письменників, без огляду на їх погляди; ставить він одначе письменникам одну умову: вони мають бути компетентні, себто знати справу, про яку пишуть.

Слова редактора Чемберлина мітко підчеркують становище деяких редакторів, які власне не дивляться на те, чи письменник знає про справу, про яку він пише, а дивляться лише за те, чи він належить до їх партії або чи він їх кум.

„НАЙВАЖНІША ПОДІЯ ВІД СЕРЕДНИХ ВІКІВ"

Такими слова описує націстичний орган „Фелькішер Беобахтер" іменування Алфреда Розенберга, націстичного ідеольога, на пост „райхміністра для окупованої Росії".

Андре Віссон у своїй статті „Розенберг іде до Росії", в „Ню Йорк Гералд Трибюн", погоджується з поглядами на вагу цієї події. Він бачить у факті не лише замітну особисту подію, коли нинішній емігрант з Росії вертається до неї як віце-фірер. Він пробує поглянути поза коліси цеї драматичної штуки й добачує в події замітні вияснення.

І нігде правди діти, що номінування Розенберга „райхсміністром" чи „віцефірером" „окупованої Росії" вияснить нам неодну квестію й завалить одну гарну теорію, що була популярна останніми часами. Сама фраза „окупована Росія" певно поділає, як холодний туш на гарячу голову.

СПІЗНЕНИЙ ОБІД ПОДЯКИ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА.— Стрілка показує президента Рузвелта, як він засів до „обіду подяки" у Ворм Спрингз, Джорджія, серед дітей шпиталя для хорих на дитячий параліж.

Поможім Американцям Пізнати Нашу Культуру

Зазнайомити американських провідних людей з українською проблемою, це першорядне завдання української еміграції в Америці. Йде про це, щоб не тільки американські політики пізнали теперішні стремління українського народу, автохтона на власній землі, але також, щоб й американські інтелетуали, вчені, пізнали українську культуру у всебічному розумінню. Річ ясна, що природним джерелом до того є наукова книжка, а природним полем є більші американські університети, з яких багато вже має окремі департаменти східно-европейської історії, до яких влучена теж історія України.

На жаль, в американських університетських бібліотеках є мало українських наукових творів, бракує нерідко навіть підставових творів до українознавства як на приклад Української Загальної Енцикльопедії (3 томи), великої історії України Грушевського, Географії України, Історії Української Культури, Записок Наукового Товариства ім. Шевченка, Літературно-Наукового Вістника, Богословії і так дальше. Це все американським науковцям-специялістам, які знайомі з українською мовою, внеможливлює пізнати теж погляди українського наукового світа на українську проблему, бо доси вони черпають інформації про неї з російських творів.

Звернувся дехто із американських професорів історії Східної Европи до мене з проханням про інформації, чи існує в Америці яка українська наукова бібліотека, що принятим у світі способом випозичального обміну давалаб змогу користати з українських наукових творів, дальше чи є в Америці джерело, де можнаб купити українські наукові твори.

На жаль, такої української наукової бібліотеки нема; нема також способу дорогою купна набути українську наукову книжку, бо через війну з Европи спровадити не можливо.

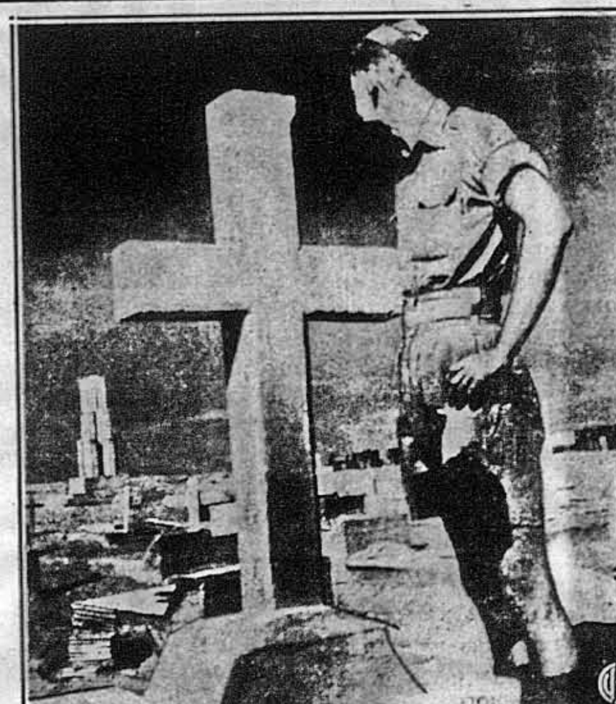
Натомісць із дотеперішнього дволітного досвіду знаю, що багато українських людей, любителів української книжки, має у себе багато наукових книжок, дехто навіть предклав мені охоту такі книжки продати, але на купно тих річей не було фондів у моїй розпорядимости. Тепер ті річи готові закупити деякі бібліотеки американських університетів, але не знають куди і до кого звернутися.

Вважаю, що помогти одній чи другій бібліотеці американського університету це є корисна справа для українського народу й тому в пресі звертаюся до українських громадян, які хотілиб такі книжки продати або відступити даром з проханням подати мені: Назву автора, наголовок книжки, скількість томів, стан книжки (оправлена чи брошурована) та жадану ціну за книжку на мою адресу:

Prof. Nicholas Chubaty
2900 Morris Park Ave.,
Bronx, New York City.

Звертаю увагу, що мені йде тільки про українські наукові, а не популярні твори.

Проф. Микола Чубатий.

ПАМЯТНИК У ТОБРУКУ.—Цвинтар у Тобруку, де поховані брітійці, що віддали своє життя підчас облоги того важного порту в Лібії, зазначений такими хрестами.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОСЛУХАЙТЕ МЕНЕ СТАРОГО!

Помістіть моє слово подяки У. Н. Союзови за ту запомогу, що я її одержав, як теж і за таку скору виплату посмертного по моїй дочці Марії, бо як одно так друге дуже мені помогло в мому дуже важкому положенню.

Та не іде про мою подяку, а більше про те, щоб моє слово помогло заохотити нашу молодь до праці для У. Н. Союзу. Усім нам треба доконче притягнути до тої дорогої нашої організації ще тих многих, що в ній не є. А в першу чергу треба, щоб всі молоді самі стали членами У. Н. Союзу, бо нещастя приходить як на старих так і молодих.

Колись, тому 30 років, я собі думав, що ще маю багато часу, щоб вступити до У. Н. Союзу. Був молодим, то й легковажив ту справу. Та одного разу, працюючи у фабриці сталі, обробляв я величезне колесо, що мало кілька тонів тягару. Нагло бачу, як воно звертається і летить на мене. Якось щасливо відскочив я на бік і так вратував життя. Та зараз по тому випадку, в най ближчу неділю, пішов я до 56 відділу У. Н. Союзу в Вілінг, Вест Вірджінія, і вступив в члени Союзу. По трьох роках мого членства У. Н. Союз зачав переводити реформу. Тоді зявилась хмара ріжних агентів, що намовляли нас, щоб ми виступили з У. Н. Союзу, бо реформу, як казали агенти, заводять головні урядники, щоби більше здирати з робітника. І наробили вони великої тоді шкоди, бо У. Н. Союз втратив до 14,000 членів. Пізніше ті члени, як сам знаю, нарікали і проклинали тих агентів, але темнота і несвідомість своє зробили. Та я належав до тих щасливих кілька тисяч, що не покинули своєї рідної організації. А міг легко покинути асекурацію, бо на життя заробляв і мав всього подостатком.

Та ось прийшли старші літа. Я втратив силу. Та ще й недуга прийшла, що то пожирає всі ощадности робітника. І о то в тій критичній хвилині поміг мені наш Батько — У. Н. Союз, за що я йому дуже вдячний. І відвдячуюсь хоч добрим словом, а воно може дійде до тих, що ще добре не оцінюють вартости нашої рідної організації, що є дійсно добра і справедлива.

Михайло Галевич,
Квейкертавн, Па.

Виріб шкіряної обуви в Канаді виносив у першім півроці біжучого року разом 14,956,922 пар в порівнанні з 12,725,951 парами в першім півроці 1940 року. Є це збільшення на 18 відсотків.

Як Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Когоз, Н. Й. — Братство св. Ап. Петра і Павла, вд. 57 У. Н. Союзу, закупило 2 примірники „Історії України" М. Грушевського англійською мовою і призначило один примірник для містової бібліотеки, а другий для бібліотеки в Гай Скул. Третій примірник замовив Українсько - Горожанський Клюб для своєї бібліотеки, щоб молодь мала з чого набувати ширше знання про Україну.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64., відбудуться в суботу, 6. грудня, у St. Boniface Hall, 345 Main St., Paterson, N. J., в годині 7. ввечір. Просимо всіх на збори. — Іван Бурнас, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. — **Річні збори** Бр. св. Івана Хрестителя, від. 403., відбудуться 7. грудня в 12:30 P. M. Справи дуже важні. Тому проситься всіх членів взяти участь і винести ухвали корисні для Союзу і Братства. — Іван Пиш, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — **Річні збори** Тов. ім. Богдана Хмельницького під Покр. Пресв. Тройці, від. 158., відбудуться в суботу, 6. грудня, в год. 8. вечер. в Укр. Нац. Домі, 216 Гренд Ст. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження. З членом, котрий не буде присутний на зборах, поступиться після статуту. — Ю. Павчак, гол.; М. Баглай, фін. секр.; М. Кіт, рек. секр.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

DEFENSE BONDS QUIZ

Q. I am a machinist in an airplane factory. When the war is over I may be laid off. How can I prepare for that time?

A. Make systematic and regular purchases of Defense Savings Bonds. They will give you a substantial reserve which you can fall back on in the period of readjustment after the emergency.

Q. To what very large group of Americans does the Government look particularly for extensive buying of Defense Bonds and Stamps?

A. People in the middle and lower income brackets, where many of the most rapid increases in national earnings have taken place. This immense part of our population can be especially effective in reducing national purchasing power by buying Bonds and Stamps, thus aiding the country's defense program, while helping to keep down the cost of living.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail stores.

НІМЦІ ПРО ЛІБІЙСЬКУ БИТВУ

Німецькі звідомлення скромно заявляють, що вони в Лібії виграли тільки один біг. А остаточний вислід цеї боротьби ще далеко.

Бурі, відомі як гурагани в Зах. Індіях і південнім Пацифіку, це тайфуни здовж східного побережжя Азії, циклони на Індійськім океані, а булос на Филипинах.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

До участи в Тижні Національної Оборони!

В понеділок почались в Філядельфії ріжні маніфестації для скріплення єдности і патріотизму, в злуці з святкуванням „Тижня Національної Оборони". Ці маніфестації закінчаться великою парадою в суботу, дня 6. грудня, в годині 2. пополудні. Українці теж запрошені на ту маніфестацію і згідно з рішенням зборів делеґатів всіх орґанізацій беруть в цій параді участь.

В цій справі комітет повідомляє:

1. Щоби українська ґрупа випала імпозантно треба великого числа мужчин і жінок в українських строях. Сиротинець СС. Василіянок в Філядельфії і Дівоча Вища Школа С.С. Василіянок в Факс-Чейз вийдуть в українських строях.
2. Наша ґрупа буде мати свою музику-банду, під проводом проф. Пилипа Дубаса.
3. Українська ґрупа буде окрема і буде зазначена великим написом.
4. Українська ґрупа формується до походу в год. 12. в полудне коло Української Галі при 849 Н. Френклин ул., звідки в формації перейде через вулиці Періш, Осьма, Джирард і Тринайцята, а прилучиться до головного походу при Стайлс і Брод. Головний похід іде на полудне через вулицю Брод, Парквей до Фермавнт Парку.

Маємо надію, що місцеві українці не будуть приглядатись походови з хідників, чи слухати опису походу через радіо дома, а тільки вийдуть численно і будуть машрувати разом, мужно і гордо, щоб ще й тим виявити нашу льояльність і нашу готовість до оборони держави, яка нас приняла і нам дала свобідне життя.

За Комітет:

Майор Михайло Дармограй,
Михайло Рибак,
Іван Боросевич.

ПІТСБУРҐ, ПА.

З орґанізаційних зборів Союзових Відділів.

Дня 2. листопада ц. р. відбулися в нас орґанізаційні збори У. Н. Союза, скликані головною місто-предсідницею У. Н. Союза панею М. Малєвичевою. На збори прибули представники майже всіх відділів Пітсбурґа та околиці. Було багато також членів і гостей, так, що саля була вщерть виповнена.

Пані М. Малєвич у своїй довшій промові подякувала приявним за так численну участь, а представивши ціль зборів, покликала до слова п. Миколу Мурашка, головного предсідника У. Н. Союзу, який прибув спеціяльно на ці збори.

Головний предсідник У. Н. Союзу в довгій промові представив рух та орґанізаційне життя відділів по цілій Америці й спеціяльно в пітсбурському окрузі. Він представив ці користи, які дає Батько-Союз своїм членам, головно молоді. Бо наша орґанізація, говорив п. Мурашко, не веде виключно асекураційної роботи, але також має певні суспільно-громадські завдання, помагає своїм членам стати добрими та характерними горожанами Америки, плекає культурні цінности й т. п.

По докладі головного предсідника численні делеґати ставили запити про ріжні справи, на які гість давав вдоволяючі відповіді.

Опісля промовляла також п-а Ґеновефа Зепко, з Акрон, О., що була вибрана радною на останній конвенції У. Н. Союзу. Вона в англійській мові закликала молодь, щоб вона ставала в ряди Батька-Союза та продовжувала цю гарну працю, яку почали її батьки-еміґранти.

По промові п-и Ґ. Зепко були рівнож запити, на які наша молоденька радна давала влучні відповіди та пояснення. Потім пані Малєвич замкнула збори, а членство розійшлося домів, вдоволене та горде, що збудувало таку могучу орґанізацію, якою є наш Батько-Союз.

М. Фук, секретар зборів.

БАБИЛОН, Н. Й.

І наша громада не спить.

Дня 1. листопаду ц. р. новоприбулий до нашої громади о. Боднар відправив в місцевій церкві св. Петра і Павла, в Вест Аслип, Л. Ай., панахиду за поляглих героїв і виголосив відповідну до хвилі проповідь, а опісля разом з церковними урядниками, О. Вишиваним і Тимком Заверухою зібрав $12.50 на Червоний Хрест, які то гроші вислано на призначене місце.

По панахиді відбулась в церковній гали спільна вечера, на котрій про злуку громади говорив о. парох Боднар. А про Листопадовий Зрив, з нагоди його 23 річниці, говорив Теодор Грицей. Опісля бесідник рівнож згадав про місцеву орґанізаційну роботу, зокрема про новозаснований відділ У. Н. Союзу ч. 433, який гарно розвивається, а при допомозі цілої громади може ще більше розростись, та разом з іншими союзовими відділами й разом з цілою нашою суспільністю в Америці може причинитись до визволення наших братів з національної неволі.

Спільна вечера.

По причині надходячого посту тутешня українська громада, разом з 433 відділом У. Н. Союзу влаштувала спільну вечеру. На тій вечері обговорювано багато громадських справ, корисних для цілої нашої тутешньої громади, а також для 433-го відділу УНС. Говорили на ріжні теми: о. Боднар, Т. Грицей, С. Бемко, і інші. Зладженням вечері занялись тутешні громадянки. п-ні Сосніцька, п-ні Цимбаліста, п-ні Ґоїст, та інші.

Крім згаданого союзового відділу тепер орґанізується при громаді також церковний хор і є надія, що буде також школа української мови для молоді.

Присутний.

ВИЛКІ БУДЕ БОРОНИТИ КОМУНІСТА.

Боронити Вилйема Шнейдермена, секретаря Комуністичної Партії в Каліфорнії, перед найвищим судом Злучених Держав згодився Вилйем Вилкі, бувший кандидат Републиканської Партії на уряд президента Злучених Держав. Нижчий суд відобрав Шнейдерменові громадянські папері за те, що він був членом Комуністичної Партії, коли дістав ці папери в 1927 році. Вилкі згодився боронити Шнейдермена без заплати.

ЗАПАЛЕННЯ ЯСЕН

Запалення усної ями, по англійськи „тренч мавт", є поважним недомаганням, котре може спричинити випадання зубів. Це запалення можна легко дістати. Є воно неприємне і викликує дошкульний біль. Є воно заразливе і може захопити теж горляні залози і миґдалики які тоді дістають жовтий колір. Недужий відчуває звичайно біль при ковтанню корму або слини. Коли ясна підпадуть запаленню, тоді може воно дійти до коріння зубів і спричинити їхнє випадання.

Ознаками запалення ясен і залоз в горлі є: металічний смак в устах, вонючий віддих і надзвичайне виділювання слини. В міру поширення цього недомагання дається відчувати біль коло зубів. Щоби запобігти цьому недомаганню належить удержувати стало уста в чистоті, полочучи їх водою з сіллю, або іншими антисептичними плинами. Можна також чистити зуби щіточкою два рази денно, але належить уважати, щоби щіточка була чиста і перед вжиттям стерилізована через виполокання її в хльорозені. Належить також завжди стерегтися перед дотиканням устами ложок, вилок, шклянок і горняток, вживаних іншими особами. Ті посуди повинні бути добре вимиті перед їхнім вжиттям або стерилізовані, бо запалення ясен є дуже заразливе. Якщо одна особа в родині терпить на цю недугу, то всі інші можуть дуже легко заразитись. Лікування запалення ясен повинно все відбуватися під наглядом лікаря і при кооперації дентиста, бо лікування домовими середниками може погіршити недугу і викликати поважні комплікації. Головно в такім випадку треба стерегтися перед порохнінням зубів, бо при одночаснім запаленню ясен, зуби, не вдержувані чисто, можуть спричинити поважне затроєння цілої устної ями. По тій причині при запаленню ясен належить завше піти до лікаря і порадитись його, що треба насамперед зробити, щоби лікування було успішне і скоре. Лікар розслідить стан запалення, запише відповідний лік на полокання горла і відповідну дієту, та якщо буде потрібне, порадить піти до дентиста, щоб допровадити зуби до порядку.

НАФТА ДЛЯ НАЦІСТІВ. Німецька цензура присилає з Берліну цю світлину поїзду нафтових цистерн, хотячи цим видно доказати, що Німеччина має досить нафти на воєнні потреби.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

ТАРЗАН, ч. 457. Погоня.

Прошитий мечем рідного брата Ґуйон лежав без руху на земли. Над ним у великім смутку похилився його вірний слуга.

Тимчасом інші слуги викрикували: „Пімсти за смерть нашого пана. Смерти також на дику дівчину, що зачарувала Вилйена".

З тими словами слуги бігли за Вилйеном. Той залякався. Він бачив, що навіть його королівська кров тепер не врятує його від люти слуг.

Зеля і Том напружено слідкували за подіями і тепер вони добре догадувались, що й їм попаде немало, коли їх схоплять розюшені слуги.